

Päätettävä tässä kokouksessa

4

Sosiaali- ja terveystoiminnan ja talouden ennuste 28.2.2014

HEL 2014-003281 T 02 02 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 28.2.2014 tilanteessa.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelukeskukselle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 10.4, 22.7, 2.10 sekä 27.11.2014. Kaikki talous- ja suunnittelukeskukselle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta helmikuun lopun tiedot. HUS:n osalta ei ole olemassa ennustetta. HUS:n arvio pohjautuu kahden kuukauden toteutuneeseen käyttöön.

Sosiaali- ja terveystoiminnalla on neljä erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2013	TA 2014	Ennuste 28.2.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	166 364	185 647	178 548	-7100	-3,8 %
Menot	1 455 495	1 466 980	1 477 380	-10 400	-0,7 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 281 333	-1 298 832	-17 499	-1,4 %

3 10 04 Toimeentulotuki	TP 2013	TA 2014	Ennuste 28.2.	Ero TA	EroTA %
Tulot	87 746	87 052	89 628	2 576	+3,0 %
Menot	168 761	170 000	179 000	-9 000	-5,3 %
Toimintakate	-81 015	-82 948	-89 372	-6 424	-7,7 %

3 10 05 Työllisyyden hoitaminen	TP 2013	TA 2014	Ennuste 28.2.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	150	230	230	0	0
Menot	5 652	6 107	6107	0	0
Toimintakate	-5 502	-5 877	- -5877	0	0

3 10 06	TP 2013	TA 2014	Ennuste 28.2.	Ero TA	Ero TA %
HUS					
Menot	516 643	519 806	525 906	-6 100	- 1,2 %

Sosiaali- ja terveyspalvelut (3 10 01)

Sosiaali- ja terveystoimisto ennustaa, että sosiaali- ja terveyspalvelujen määrärahoissa on perhe- ja sosiaalipalvelujen osalta 16,9 milj. e ylitysuha. Ylitysuhaasta työmarkkinatuki muodostaa 10,4 milj. e, euroa ja vammaispalvelut 6,4 milj. e.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu noin 550 henkilölle enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Arviona on, että oman toiminnan muuttamisella pystytään lisäämään kuntouttavan työtoiminnan paikkoja 500, jolloin pystytään estämään sakkomaksujen kasvu. Tavoitteeseen nähden asiakasmäärän puolittuminen ei näytä todennäköiseltä koska tuetun työllistämisen paikkoja ei ole vielä kaupunkikonsernin kokonaisuudessa lisätty. Sosiaali- ja terveystoimiston oma suunnitelma toteutuu, mutta sillä kyetään kattamaan ainoastaan asiakasmäärässä tapahtunut lisäys.

Muu ylitys sosiaali- ja terveyspalveluissa

Vammaistyön osalta arvioidaan ylitysuhaaksi yhteensä 6,4 miljoonaa euroa. Ylitystä selittää henkilökohtainen apu, kuljetuspalvelut, kehitysvammaisten asumisen ja päivätoiminnan sekä kuljetuspalvelujen ja päivätoiminnan ryhmämatkojen kilpailutusten vaikutus suoritekustannuksiin.

Vammaispalveluissa keskitetään henkilökohtaisen avun tarvearviointi. Henkilökohtaisen avun tuottamistapoja muutetaan syksyllä 2014 niin, että pääasialliset henkilökohtaisen avun tuottamistavat ovat työantajamalli ja palveluseteli, joka on kustannuksiltaan puitesopimuksilla hankittua palvelua edullisempi tapa tuottaa palveluja. Palvelusetelituottajia on riittävästi turvaamaan palvelujen tarve. Kotihoidon ja henkilökohtaisen avun yhteistyötä tarkistetaan mahdollisten päällekkäisyyksien poistamiseksi.

Kevään 2014 aikana lautakunnalle valmistellaan esitys vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen omavastuiden nostamisesta naapurikuntien vastaavien maksujen tasolle (Espoo, Vantaa, Kauniainen), sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen matkamääristä sekä sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen ja vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakaskannusteista.

Terveys- ja päihdepalvelujen osalta on ylitysuuhkaa todettu olevan 1,4 milj. e, kohdistuen terveysasemille ja päivystykseen, mutta tämä ylitysuuhka tullaan kuitenkin poistamaan osaston omin toimenpitein vuoden 2014 aikana. Psykiatria ja päihdepalvelujen asumisen tuen asiakaspalvelujen ostojen osalta budjetissa pysyminen edellyttää asiakkaiden sijoittumista normaaliin vuokra-asumiseen noin 200 asiakkaan osalta. Sairaala-, kuntoutus ja hoivapalvelut -osasto arvioi pysyväänsä budjetissa.

Vammaispalveluun kohdistuvan ylityksen osalta virastossa on päädytty siihen, että ylitystä ei ole mahdollista poistaa yksinomaan sosiaali- ja perhepalvelun toimenpiteillä, vaan ylityksen kattaminen edellyttää sitä, että kaikki viraston osastot sopeuttavat budjettiaan.

Ylityksen kattaminen sosiaali- ja terveyspalveluissa

Virastossa on sovittu, että vammaispalveluissa uhkaava ylitys (6,4 milj. e) katetaan seuraavin tavoin:

Malmin sairaalan peruskorjaus myöhentyy aiemmin suunnitellusta arviolta kaksi kuukautta. Tämä merkitsee sitä, että vuokratuloissa syntyy 0,8 milj. euron säästö. Tämän lisäksi ydintoiminnan osastot sopeuttavat toimintaansa siten, että perhe- ja sosiaalipalvelut sopeuttaa toimintaansa 1,5 milj. eurolla vuoden 2014 aikana, terveys- ja päihdepalvelut 1,5 milj. eurolla ja sairaala-, kuntoutus ja hoiva-osasto 2 milj. eurolla.

Hallinnon osastot sopeuttavat toimintaansa siten, että talous- ja tukipalvelut sopeuttaa 0,3 milj. eurolla, tietohallinto- ja viestintäpalvelut -osasto 0,2 milj. eurolla ja henkilöstö- ja kehittämispalvelut -osasto 0,1 milj. eurolla.

Edellä kuvattujen osastokohtaisten sopeutusten avulla kyetään kattamaan vammaispalvelujen tämänhetkinen ylitysuuhka. Ennuste sisältää myös, että kaikki vuoden 2014 käyttösuunnitelmaan sisältyvät osastokohtaiset sopeuttamistoimenpiteet kyetään toteuttamaan suunnitellussa laajuudessa.

Toimeentulotuki (3 10 04)

Toimeentulotuen ylitysuuhka on 9 milj. e. Asiakastalouksia on tammi-helmikuussa 2014 ollut noin 7 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Koska toimeentulotuen asiakastalouksien määrä vaihtelee kuukausittain, koko vuoden kotitalouksien kasvuksi on arvioitu 5,3 %:n verrattuna vuoden 2013 toteumaan.

Työllisyyden hoitaminen (3 10 05)

Työllisyyden hoitamisen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti sekä tulojen että menojen osalta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 05)

Virasto ennustaa HUS:n menojen ylittyvän 6,1 milj. e. Ennuste pohjautuu kahden kuukauden toteumaan oletuksella että käytön profiili vastaa vuonna 2013 toteutunutta tasoa. HUS:ssä ei ole laadittu ennustetta tammi-helmikuun tietojen pohjalta.

Palvelut

Sosiaali- ja terveyskeskuksen suoritettavien ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2013	TA 2014	Ennuste 2014	Ero TA-Enn
Terveysneuvonta, käynti	337 333	310 000	330 000	20 000
Terveystietojen vastaanotto, kouluterveydenhuolto	130 607	131 000	131 000	0
Terveystietojen vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto	57 000	61 000	61 000	0
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	24 079	20 000	20 000	0
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	294 942	325 000	316 127	-8 873
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	290 630	247 000	235 820	-11 180
Perheneuvolat, käynti	24 244	19 000	23 000	4000
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	32 204	28 000	32 000	4000
Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, paikat	826	882	853	-29
Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paikat	167	104	139	35
Lääkärin vastaanottokäynti	731 351	707 000	720 000	13 000
Terveystietojen vastaanottokäynti	710 155	586 000	715 000	129 000
Hammashuolto, käynti	476 936	465 000	477 000	12 000
Pkl-vastaanotto	79 265	82 000	81 724	-276
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	38 433	36 000	36 000	0
Tk-päivystys, käynti	126 157	125 000	125 000	0
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70 344	70 000	70 000	0
Psykiatrian avohoitokäynti	215 099	212 000	220 560	8 560
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	95 035	93 000	92 000	-1 000
Psykiatrian avohoitopäivä	68 218	70 000	70 000	0
Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	54614	70000	60 000	-10 000
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	121 464	136000	130 000	-3 000
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	56 198	61000	63 000	2 000
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	57 825	66 000	58 000	-8000
Kotihoito, käynti	2 576 793	2 600 000	2 607 600	7 600
Somaattinen sairaalahoido	26 599	30 000	30 000	28 000
lääkäiden pitkäaikainen palveluasuminen, vrk	1 087 178	970 000	1 105 538	135 538
lääkäiden pitkäaikainen laitoshoido, vrk	631 783	580 000	623 635	43 635

Suoritetavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääsääntöisesti budjetin mukaan. Lastensuojelussa painopiste siirtyy tavoitteiden mukaisesti laitoshoidosta perhehoitoon.

Terveystieteiden vastavirtakäytien tavoiteluvussa ei ole huomioitu AvoHilmo tilastouudistuksen vaikutuksia, mikä näkyi vasta vuoden 2013 suoriteluvuissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

Sosiaali- ja terveystieteet

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2000 vuodessa	Toteutuu
2. Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
3. Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
4. Kiireettömään hammashoitoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
5. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
6. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
7. Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee	Toteutuu
8. Siirtoviivemaksuihin johtavia somaattisen erikoissairaanhoidon siirtoviiveitä ei synny	Ei toteudu
9. Iäkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrä nousee 100:lla.	Ei toteudu

Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille	Toteutuu

Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1300 henkilöä vuoden aikana	Toteutuu

Kiireettömään hammashoitoon pääsy toteutuu tällä hetkellä, mutta määräaika tulee maaliskuusta lähtien ylittämään noin kuukaudella.

Siirtoviivemaksut vähenevät vuodesta 2013, mutta tavoite ei toteudu vaikka siirtoviivemaksut vähenevätkin edelleen merkittävästi. Iäkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrän kasvu ei tule toteutumaan suunnitellussa laajuudessa; aktiivista palveluohjausta ja neuvontaa on lisätty ja palvelusetelin arvon kohottamista harkitaan.

Muilta osin sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

Investoinnit

investointien ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2014	Ylitysoikeudet	Ennuste 28.2	Ero TA
				2014
Tietotekniikkahankinnat	4 350	2 028	6 378	0
Muut hankinnat	7 000	475	7 475	0
Yhteensä	11 350	2 503	13 853	0

Irtaimen omaisuuden määrärahojen arvioidaan kuluvan kokonaisuudessaan. Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2013 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 29.1.2014 myöntänyt yhteensä 2,503 milj. e suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2014.

Virastopäällikön kannanotot

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta nyt esitetty talousarvioennuste merkitsee sitä, että virasto joutuu valmistelemaan toimenpiteet, joilla talousarvioylitystä saadaan pienennettyä. Nykyinen ennustettu kustannusten taso siirtyy myös suoraan lisäsopeutukseksi vuoden 2015 talousarvioletyksen laadinnassa, mikä tulee merkitsemään ylimääräistä sopeutusta kaikille osastoille, siitäkin huolimatta että osasto pysyisi budjetissa vuonna 2014.

Virastopäällikkö toteaa edelleen, että kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon sisältyvän työmarkkinatuen kustannusten alentamistavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa keskeisesti koko kaupunkikonsernin tasoiset toimenpiteet työllistämispaiikkojen järjestämiseksi. Paikkojen järjestämistä tulisi kiirehtiä, koska sosiaali- ja terveysviraston oma potentiaali työllistämiseen on suhteessa kokonaisuuteen hyvin rajallinen.

Viraston henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 7.4.2014 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla maanantaina.

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind on kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana tätä asiaa käsiteltäessä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Postiosoite
PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

08.04.2014

Sotep/4

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi